

ca. 70, deriblandt Grønland) hvert år skal indsende statistiske og andre oplysninger af teknisk art vedrørende økonomiske, sociale og undervisningsmæssige forhold i disse områder. Ved en resolution af 9. februar 1946 har plenarforsamlingen pålagt generalsekretæren til brug for forsamlingen at udarbejde et sammendrag og foretage en analyse af disse oplysninger. Plenarforsamlingen vedtog endvidere i 1946 og påny i 1947 for et år ad gangen at nedsætte et særligt udvalg til at undersøge og ved næste samling aflægge beretning om de nævnte oplysninger.

Det i 1947 nedsatte udvalg bestod af repræsentanter for 16 medlemsstater, hvoraf 8, deriblandt Danmark, var stater, der administrerer ikke-selvstyrende områder; endvidere deltog repræsentanter for De Forenede Nationers særlige institutioner, Den internationale Arbejdsorganisation (ILO), De Forenede Nationers Organisation for undervisningsmæssige, videnskabelige og kulturelle Spørgsmål (UNESCO), Verdenssundhedsorganisationen (WHO) etc.

Det særlige udvalg var samlet i Genève fra 2. til 14. september 1948, og Danmark var ved denne lejlighed repræsenteret af landsretssagfører Hermod Lannung og kontorchef P. P. Svejstrup (Grønlands styrelse).

Både i det særlige udvalg og senere i forsamlingens 4. udvalg viste der sig som ved tidligere lejligheder to hovedtendenser. De østeuropæiske stater — og i større eller mindre grad også Kina, Indien, Ægypten og nogle latinisk-amerikanske lande — vil gerne se grænsen mellem formynderkabsområderne (pagtens kap. XII—XIII) og de øvrige, almindelige koloniområder (pagtens kap. XI) udvisket eller slettet og vil hævde, at der ved pagten i virkeligheden er indført et almindeligt internationalt overopsyn med kolonierne; de ønsker det særlige udvalg

omdannet til et permanent udvalg med vidtgående beføjelser i henseende til tilsyn og kontrol. Fra kolonilandenes side hævdes det derimod, at den eneste konkrete retlige forpligtelse i henhold til pagtens kapitel XI er pligten til at indsende oplysninger og strengt taget kun til generalsekretæren »for information purposes«; de modsætter sig forsøg på ved fortolkning faktisk at gennemføre en vidtgående udvidelse af pagtens bestemmelser.

Trods de principielle meningsforskelligheder lykkedes det i år at samle det store flertal i begge udvalg om en række moderate resolutioner, som indeholder en praktisk løsning af adskillige af de problemer, der står i forbindelse med behandlingen af de i henhold til art. 73 e. indsendte oplysninger. Både i det særlige udvalg og i forsamlingens 4. udvalg var landsretssagfører H. Lannung rapportør og søgte at bidrage til en forståelse mellem de modstående synspunkter.

Plenarforsamlingen vedtog den 3. november de af 4. udvalg udarbejdede resolutionsforslag nr. 1—4 med stort flertal; resolution nr. 5 vedtoges enstemmigt. Danmark stemte for samtlige resolutioner.

1. resolution behandler forskellige tekniske spørgsmål, herunder navnlig en bestemmelse om, at der kun hvert 3. år skal udarbejdes udførlige analyser, medens man i de mellemliggende 2 år skal nøjes med årlige supplementer. Af særlig interesse er det, at generalsekretæren bemyndiges til at opstille materiale, der kan tjene til sammenligning af forholdene i koloniområderne med forholdene i andre tilsvarende områder indenfor suveræne nationer. Et forslag herom blev oprindeligt — i 1947 i det særlige udvalg — fremsat fra dansk side af landsretssagfører Lannung, som gjorde gældende, at man kun får mulighed for en virkelig retfærdig bedømmelse af forhold og frem-